ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การวิเคราะห์ศัพท์บาลีสันสกฤตในวรรณกรรมล้านนา

ผู้เขียน นายนิมิตร สิทธิสุภเศรษฐ์

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ศรีวิไล พลมณี ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร. กำชัย อนันตสุข กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ศัพท์บาลีสันสกฤตในวรรณกรรมล้านนา จำนวน 2 เรื่อง คือ เรื่องสุวัณณะจักก่าคำ และ เรื่องนาง 12 ที่เมืองนาย ในด้านการใช้รูปศัพท์บาลีสันสกฤตด้านการกลายเสียงบาลีสันสกฤตและด้านการเปลี่ยนแปลงความหมายศัพท์บาลีสันสกฤต

ผลการศึกษาพบว่า ด้านการใช้รูปศัพท์บาลีสันสกฤตมีทั้งการใช้ตามรูปศัพท์เดิมและการเปลี่ยนแปลงจากรูปศัพท์เดิมเป็นไปตามกรอบตารางวิเคราะห์ ซึ่งปรากฏในวรรณกรรมล้านนาทั้งหมด 180 ศัพท์ โดยแยกเป็นใช้ตามรูปศัพท์เดิม จำนวน 82 ศัพท์ และเปลี่ยนแปลงจากศัพท์เดิม จำนวน 98 ศัพท์ ด้านการกลายเสียงบาลีสันสกฤตมีทั้งการกลายเสียงพยัญชนะ การกลายเสียงสระ และการกลายเสียงวรรณยุกต์ เป็นไปตามกรอบตารางวิเคราะห์ ซึ่งปรากฏในวรรณกรรมล้านนา จำนวน 513 ศัพท์ โดยแยกเป็นการกลายเสียงพยัญชนะ จากจำนวนทั้งหมด 38 ศัพท์ การกลายเสียงสระ จำนวน 52 ศัพท์ และการกลายเสียงวรรณยุกต์ จำนวน 423 ศัพท์ ด้านการเปลี่ยนแปลงความหมายของศัพท์บาลีสันสกฤตในวรรณกรรมล้านนามีทั้งการใช้ตามความหมายเดิมและเปลี่ยนแปลงจากความหมายเดิม เป็นไปตามกรอบตารางวิเคราะห์ ซึ่งปรากฏในวรรณกรรมล้านนา จำนวน 185 ศัพท์ โดยแยกเป็นใช้ตามความหมายเดิม จำนวน 184 ศัพท์ และเปลี่ยนแปลงจากความหมายเดิม จำนวน 1 ศัพท์

ด้านเสียงวรรณยุกต์นั้นเมื่อนำมาเปรียบเทียบระหว่างเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นเหนือกับภาษาไทยกลาง พบว่า มีเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างกันออกไปทั้งคงตามเสียงวรรณยุกต์เดิม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

และเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์เดิม เช่น เสียงวรรณยุกต์สามัญคงตามเสียงวรรณยุกต์สามัญ เสียงวรรณยุกต์ เอกคงตามเสียงวรรณยุกต์เอก เสียงวรรณยุกต์เอกกลายเป็นเสียงวรรณยุกต์ตรีและเสียงวรรณยุกต์โทคงตามเสียงวรรณยุกต์โท

เสียงวรรณยุกต์ตรีคงตามเสียงวรรณยุกต์ตรีเดิม เสียงวรรณยุกต์จัตวาคงตามเสียงวรรณยุกต์จัตวาเดิมเสียงวรรณยุกต์จัตวากลายเป็นเสียงวรรณยุกต์เอกและเสียงวรรณยุกต์จัตวากลายเป็นเสียงวรรณยุกต์สามัญส่วนด้านการเปลี่ยนแปลงความหมายของศัพท์บาลีสันสกฤตในวรรณกรรมล้านนานั้น มีการใช้ตามความหมายเดิมและเปลี่ยนแปลงจากความหมายเดิมเป็นไปตามกรอบตารางที่วิเคราะห์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Analysis of Pali and Sanskrit Words in Lanna Literature

Author Mr. Nimit Sitthisupaset

Degree Master of Education (Teaching Thai)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Sriwilai Ponmanee Chairperson

Lect. Dr. Kamchai Ananatasuk Member

ABSTRACT

The objective of this study was to analyze the Pali and Sanskrit words in the 2 stories of Lanna literature, which were the “Suwanna Chakkakham” and the “12 ladies at Muang Nai”. The study was based on the Pali and Sanskrit words on the aspect of sound change and on the change of its meaning.

According to the study, the author found that the use of the in the Lanna literature was considered to be based on the Pali and Sanskrit words those were on the aspect of sounds changed and on the change of their meanings due to the analytical table frame work that appeared in the 2 stories of Lanna literature for a total number of 180 words. There were 82 words remaining in use as the originals, and 98 words were considered to be altered.

On the change of the Pali and Sanskrit words’ sound, the author found that the sound change had occurred on alphabets, on vowels, and on tonal marks, which were according to the analytical table frame work that appeared in the 2 stories of Lanna literature for a total number of 513 words. The number of words could be separated into 38 alphabetical sound changes, and 52 vowel sound changes, as well as 423 intonation changes.

On the change of the Pali and Sanskrit words’ definition, the author found that there were both the same original definition and the definition changed, which were according to the analytical table frame work that appeared in the 2 stories of Lanna literature for a total number of

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

185 words. The number of words could be separated into 184 with the same original definition, and 1word that its definition was changed.

On the change of the tonal sounds, in comparison with the Northern Thai and the Central Thai, the author found that the different tonal sounds were both the same and altered; such as the normal tonal mark would have the normal tonal sound and the first tonal mark would have its sound as the first tonal mark while the first tonal mark sound would change to be the sound of the third tonal mark, and the sound of the second tonal mark would be the same as the sound of the second tonal mark.

The sound of the third tonal mark would be the same as the sound of the third tonal mark, and the sound of the fourth tonal mark was the same as the sound of the fourth tonal mark. But sometimes, the sound of the fourth tonal mark became either the sound of the first tonal mark or it became the sound of the normal intonation.

On the change of the Pali and Sanskrit words' definition, in the Lanna literature, the use of the words were the same as their originals, which were according to the analytical table frame work that appeared both to be the same and to be altered from its original meaning.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved